

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Allmänna avdelningen

DOM
2010-05-17
Meddelad i
Stockholm

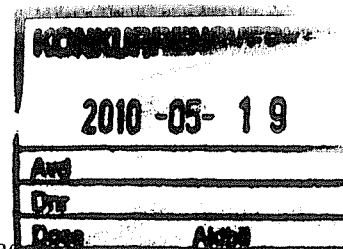
Mål nr
27062-10
Enhet 14

SÖKANDE

Franstorps verkstäder ekonomiska förening, 769602-6132
Råstensgatan 15
172 70 Sundbyberg

MOTPART

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden i Stockholms Stad

Ombud: Stadsadvokat Birgitta Lindå
Stadsledningskontoret
Juridiska avdelningen
105 35 Stockholm

SAKEN

Ansökan om rättelse enligt lagen (2008:962) om valfrihetssystem – LOV

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår ansökan om rättelse enligt LOV.

Dok.Id 20249

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Stockholms stad, genom Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden, har bjudit in intresserade att ansöka om att delta i valfrihetssystem avseende boende och daglig verksamhet enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Valfrihetssystemet omfattar bl.a. daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS för personer i yrkesverksam ålder som saknar förvärvsarbete och som inte utbildar sig (kategori D).

Enligt underrättelse daterad den 8 mars 2010 (dnr 3.5-0720/2009) har Stockholms stad bl.a. beslutat att inte godkänna Franstorps verkstäder ekonomiska förenings (Franstorp) ansökan om godkännande som utförare i ovan nämnda kategori i valfrihetssystemet ifråga med följande motivering.

Sökanden har under punkten Målgrupp gjort sådana inskränkningar att beskrivningen inte kan godkännas. Sökanden skriver ”Personer som uppenbart har fel nivåbedömning kan erbjudas plats när felet rättats till”. Denna reservation innebär att den sökande själv förbehåller sig rätten att avgöra vilken nivå som är korrekt. En förutsättning för att bli godkänd som utförare inom LOV är att sökanden accepterar att det är beställaren som bedömer brukarens nivå och att ersättning kommer att utgå utifrån Kommunfullmäktiges beslut om ersättningsnivåer.

Franstorp ansöker om rättelse och yrkar att godkännas som utförare i nu aktuellt valfrihetssystem.

Stockholms stad bestrider bifall till ansökan.

UTVECKLANDE AV TALAN

Franstorp anför till stöd för sin talan bl.a. följande. I ansökan har bl.a. angetts att Franstorp inte kan ta emot personer som har aggressivt beteende eller dålig impuls kontroll (av säkerhetsskäl) samt inte heller erbjuda verksamhet till dem som behöver stöd av en egen personal eller har behov av avskildhet och att personer som uppenbart har fel nivåbedömning kan erbjudas plats när felet rättats till. Ansökan har blivit feltolkad och borde

godkännas. Franstorp svarar mot de krav som finns i förfrågningsunderlaget och underkännandet av ansökan strider mot kravet på proportionalitet. Franstorp har som utförare av daglig verksamhet haft ett samarbete med Stockholms stad sedan 1998. Staden har inte tidigare haft anledning att betvivla Franstorps professionella kompetens. Franstorp accepterar ersättningsnivåerna och har sagt att man tar emot de placeringar som görs. Såvitt Franstorp kan förstå finns ingen möjlighet att säga upp enskilda placeringar. Man har i ansökan accepterat att det är beställaren som bedömer brukarens nivå. Nybörjarfel i systemet kan dock förekomma och som ett litet personalkooperativ saknar Franstorp ekonomiska marginaler att möta sådana. Det finns inga förhandlingsmöjligheter i LOV och något system för rättelse finns ej. Med uppenbar felbedömning menar Franstorp sådant som enkelt kan avläsas i det behovsbedömningsschema som Stockholms stad använder sig av. "Felbedömningen" ska naturligtvis vara uppenbar för samtliga berörda. Att ta emot en person behovsbedömd som nivå 1, men med uppenbara behov enligt nivå 2-3, vilka de som utförare är skyldiga att tillgodose enligt LSS, ger inte ekonomiskt rimliga villkor.

Stockholms stad anför bl.a. följande. Franstorps ansökan har inte godkänts eftersom de krav som ställdes i förfrågningsunderlaget inte har uppfyllts. Beslutet att inte godkänna Franstorp har skett i enlighet med de förutsättningar som gavs i förfrågningsunderlaget. Förfarandet har inte skett i strid mot bestämmelserna i LOV eller gemenskapsrättens krav på proportionalitet, likabehandling, förutsebarhet och transparens. Franstorp har därför inte lidit någon skada. I Administrativa föreskrifter i förfrågningsunderlaget, del 1, samt i första stycket i förfrågningsunderlaget, del 2, framgår att anbudsgivare för vissa ska-krav, däribland det nu aktuella som återfinns under punkten "Målgrupper", ska redovisa hur kravet uppfylls. Det framgår vidare att kravet ska anses uppfyllt om sökanden trovärdigt redovisat hur det ska uppfyllas samt att det redovisade tillvägagångssättet bedöms leda till det som ska uppfyllas. I punkten "Målgrupper" anges att sökanden kortfattat ska redogöra för vilken/vilka personkretsar och vilken/vilka inrikt-

ningar ansökan avser, hur den dagliga verksamheten är utformad samt antal platser. Franstorp har under denna punkt i anbudet lämnat en redogörelse avseende aktuella personkretsar m.m., men därefter gjort följande tillägg: "Personer som uppenbart har fel nivåbedömning kan erbjudas plats när felet rättats till." Genom detta tillägg har Franstorp ställt som villkor för sitt deltagande i upphandlingen att de ska ha rätt att besluta om vilken nivå som är acceptabel för en viss person. Något utrymme för att uppfatta innehållet i det gjorda tillägget på annat sätt föreligger inte. Eftersom en förutsättning för att bli godkänd som utförare enligt LOV är att anbudsgivaren accepterar att det är staden som bedömer vilket behov en person har, innebär tillägget en otillåten reservation och ansökan kan därför inte godkännas. I och med att Franstorp lämnat en reservation som är kopplad till uppfyllelsen av det under punkten målgrupper angivna ska-kravet har detta ska-krav inte uppfyllts. Genom ovan nämnda reservation har Franstorp förbehållit sig rätten att själv avgöra vilken nivå som är korrekt. Påståendena om att Franstorp i sitt anbud accepterat att det är beställaren som bedömer brukarens nivå och att de åtagit sig att ta emot de placeringar som görs är således inte korrekta. Vad Franstorp anfört beträffande vad de menar med "uppenbar felbedömning" ändrar inte på detta förhållande. Det kan noteras att det av Franstorp i ansökan om rättelse åberopade behovsbedömningsschemat inte har funnits med i förutsättningarna för och än mindre omnämnts i det underlag som låg till grund för ansökan om godkännande. Schemat är endast ett internt arbetsverktyg som Stockholms stad använder sig av vid behovsbedömningar. Det är väl känt för Franstorp att det är Stockholms stad som efter noggrann utredning bedömer de enskilda personernas behov och som med utgångspunkt från detta beslutar om relevant nivå utifrån den enskildes behov av omvårdnad. I punkten "Beställning, individuell plan och genomförandeplan" i förfrågningsunderlaget, del 2, anges bl.a. att det måste finnas ett tidsbestämt biståndsbeslut från beställaren och att det för varje placering hos utföraren ska finnas en beställning med hänvisning till avtalet mellan beställare och utförare. Vidare framgår

att beställningen ska lämnas till utföraren i samband med påbörjad insats och att utföraren utifrån beställningen ska upprätta en genomförandeplan i samråd med den enskilde, beställare och anhörig/god man. Något utrymme för utföraren att själv få avgöra vilken nivå som är acceptabel för en viss person saknas således helt. Om det behöver göras en förändring beträffande en placering ska den ske på sätt som anges i nyss nämnda punkt i förfrågningsunderlaget. Där framgår att utföraren omedelbart ska underrätta beställaren om underlaget för den träffade överenskommelsen av någon anledning behöver revideras. Det framgår också under rubriken ”Samarbete mellan beställare, utförare och övriga myndigheter” i förfrågningsunderlaget, del 2, att utföraren omedelbart ska underrätta beslutande nämnd om insatsen/insatserna för den enskilde innebär så stora förändringar att genomförandeplanen måste revideras.

UTREDNINGEN I MÅLET

I ”Förfrågningsunderlag del 2 – Ansökan om att bli godkänd som utförare inom valfrihetssystemet (LOV) gällande kategori D” anges bl.a. följande.

”Ansökningsformuläret ska fyllas i. (...) Flera frågor i ansökningsformuläret kräver en kortfattad redogörelse av hur det ställda kravet uppfylls. Några frågor kräver ingen redogörelse och sökanden ska då sätta ett kryss i en ruta som bekräftelse på att kravet uppfylls.

(...)

Beställning, individuell plan och genomförandeplan

En förutsättning för utförarens påbörjade insatser är att det finns ett tidsbestämt biståndsbeslut från beställaren. För varje placering hos utföraren ska det finnas en beställning med hänvisning till avtalet mellan beställare och utförare. Beställningen upphör att gälla vid biståndsbeslutets utgång om inte annat avtalats.

Beställningen enligt LSS ska lämnas till utföraren i samband med påbörjad insats. Utföraren ska utifrån beställningen upprätta en genomförandeplan i samråd med den enskilde, beställare och anhörig/god man senast 15 dagar efter påbörjad insats. Beställningen och genomförandeplanen utgör underlag för det fortsatta genomförandet och uppföljning av insatsen.

Utföraren ska omedelbart underrätta beställaren om underlaget för överenskommelsen av någon anledning behöver revideras.

Genomförandeplanen är en del av den lagstadgade dokumentationen och ska följas upp och revideras samt förvaras på ett betryggande sätt. Utföraren ska utifrån den enskildes förändrade behov eller i övrigt förändrade förutsättningar i samråd med beställaren anpassa och revidera genomförandeplanen.

(...)

Målgrupp

Sökanden ska kortfattat redogöra för vilken/vilka personkretsar och vilken/vilka inriktningar ansökan avser, hur den dagliga verksamheten är utformad samt antal platser.”

I Franstorps ansökan om att bli godkänd som utförare inom valfrihetssystemet (LOV) gällande kategori D anges bl.a. följande under rubriken Målgrupp.

Avgränsning: Vi kan inte ta emot personer som har aggressivt beteende eller dålig impuls kontroll (av säkerhetsskäl). Vi kan inte heller erbjuda verksamhet till dem som behöver stöd av en egen personal eller har behov av avskildhet. Personer som uppenbart har fel nivåbedömning kan erbjudas plats när felet rättats till

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

I 1 kap. 2 § LOV anges följande. Den upphandlande myndigheten ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt. Den upphandlande myndigheten ska iaktta principerna om öppenhet, ömsesidigt erkännande och proportionalitet när den tillämpar valfrihetssystem.

8 kap. 1 § LOV har följande lydelse. Den upphandlande myndigheten ska godkänna samtliga sökande som uppfyller de krav som angetts i annonsen och förfrågningsunderlaget och som inte har uteslutits med stöd av 7 kap. 1 §.

I 10 kap. 1 § första stycket LOV anges följande. En leverantör, som gör gällande att en upphandlande myndighet brutit mot en bestämmelse i denna lag, får ansöka om rättelse hos allmän förvaltningsdomstol.

10 kap. 2 § LOV har följande lydelse. Om den upphandlande myndigheten brutit mot någon bestämmelse i denna lag och detta medfört att en leverantör lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta om att den upphandlande myndigheten ska vidta rättelse.

Förvaltningsrättens bedömning

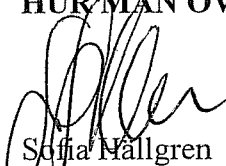
Såsom förfrågningsunderlaget måste läsas ankommer det på beställaren att göra bedömningen av vilken nivå på insatser som den enskilde brukaren är i behov av. Det synes därutöver finnas ett system för att uppmärksamma beställaren på felbedömningar.

Franstorp har i sin ansökan, under svar på fråga hur de i förfrågningsunderlaget ställda kraven gällande målgrupp uppfylls, lagt till skrivningen ”Personer som uppenbart har fel nivåbedömning kan erbjudas plats när felet rättats till.” Skrivningen i Franstorps anbud kan, enligt förvaltningsrättens mening, inte uppfattas som något annat än att Franstorp lagt in en egen reservation och därigenom en möjlighet att på förhand underlåta att ta emot en brukare efter en egen bedömning. Mot bakgrund av hur förfrågningsunderlaget är uppbyggt och de krav som ställs kan denna reservation inte anses förenlig med förfrågningsunderlaget. Vid sådant förhållande kan Franstorps ansökan inte anses uppfylla de krav som ställts för godkännande som utförare.

Franstorp har även åberopat principen om proportionalitet. Franstorp har inte närmare specificerat denna invändning, utöver att det är oproportionerligt att inte godkänna Franstorp som utförare. Med anledning av att invändningen inte kan hänföras till något specifikt krav, låter sig inte en sådan bedömning göras på i målet förekommande underlag.

Sammanfattningsvis finner förvaltningsrätten att det på grundval av vad Franstorp fört fram i målet saknas skäl för ingripande enligt LOV. Franstorps ansökan om rättelse ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1A)

Sofia Hällgren

Förvaltningsrättsfiskal

Föredragande har varit Mathias L. Jansson.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

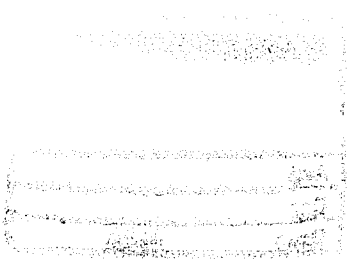
För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY OF THE UNIVERSITY OF CHICAGO
540 EAST 58TH STREET
CHICAGO, ILL. 60637
TEL: 773-936-3300
WWW.CHICAGO.EDU

UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS
500 EAST LEXINGTON AVENUE
NEW YORK, NY 10017
TEL: 212-850-6640
WWW.UCP.EDU